

Projektowane postanowienia umowy

UMOWA NR

W dniu r. w Iłowie-Osada pomiędzy
Gminą Iłowo - Osada ul. Wyzwolenia 5. 13-240 Iłowo-Osada
NIP: 571-16-43-373
REGON: 130378120
reprezentowaną przez:

Wójta Gminy - Sebastiana Cichockiego
przy kontrasygnacie
Skarbnika Gminy - Teresy Bożeny Wiecińskiej
zwanym dalej **Zamawiającym**,

a

.....
NIP.....
REGON.....
KRS.....

reprezentowanym przez:

.....

zwanym dalej **Wykonawcą**,

została zawarta umowa następującej treści:

§ 1

PRZEDMIOT UMOWY

Na podstawie dokonanego przez Zamawiającego wyboru oferty w wyniku przeprowadzonego w trybie podstawowym z wyborem najkorzystniejszej oferty bez przeprowadzenia negocjacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nr RI.271.5.2026.PN – Zamawiający zleca, a Wykonawca przyjmuje do wykonania roboty budowlane pn.: „**Budowa magazynu ochrony ludności i obrony cywilnej**” w zakresie szczegółowo określonym w Dokumentacji Projektowej, Specyfikacji Technicznej Wykonania i Odbioru Robót, Specyfikacji Warunków Zamówienia oraz kosztorysie ofertowym, przedmiarze robót, stanowiące załączniki do niniejszej umowy (Przedmiot Umowy).

1. Wykonawca oświadcza, iż na dzień zawarcia niniejszej umowy nie zachodzą okoliczności uniemożliwiające jej wykonanie, w szczególności związane z wystąpieniem COVID-19.
2. Dokumenty tworzące Umowę mają być traktowane jako wzajemnie objaśniające się. W zakresie rozliczeń Stron zastosowanie ma § 4 i § 5. Do celów interpretacji dokumenty tworzące Umowę będą miały pierwszeństwo zgodnie z następującą kolejnością:
 - 1) dokument Umowy,
 - 2) Dokumentacja Projektowa wraz z uzgodnieniami,
 - 3) Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych (ST)
 - 4) Oferta Wykonawcy z dnia roku wraz z załącznikami
 - 5) Specyfikacja Warunków Zamówienia wraz z jej zmianami, pytaniami i wyjaśnieniami (SWZ)
 - 6) dokumenty usunięcia wad i usterek,
 - 7) inne dokumenty niezbędne do realizacji Umowy (decyzje, pozwolenia, uzgodnienia, opinie, itp.).

§ 2

POTENCJAŁ WYKONAWCY

1. Wykonawca oświadcza, że w celu realizacji niniejszej umowy zapewni odpowiednie zasoby techniczne oraz personel posiadający zdolności, doświadczenie, wiedzę oraz wymagane uprawnienia, w zakresie niezbędnym do wykonania przedmiotu umowy.
2. Wykonawca oświadcza, że posiada wiedzę i doświadczenie wymagane do realizacji robót będących przedmiotem umowy oraz dysponuje odpowiednimi środkami finansowymi umożliwiającymi wykonanie przedmiotu umowy.
3. Materiały i urządzenia wykorzystane do realizacji przedmiotu umowy powinny odpowiadać co do jakości wymogom wyrobów dopuszczonych do obrotu i stosowania w budownictwie, określonych w ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane i ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o wyrobach budowlanych oraz przepisach wykonawczych do tych ustaw a także wymaganiom określonym w Specyfikacjach Technicznych Wykonania i Odbioru Robót (zwanym dalej ST).
4. Wykonawca będzie przeprowadzać pomiary i badania materiałów oraz robót zgodnie z zasadami kontroli jakości materiałów i robót określonymi w ST.
5. Odpady powstałe w trakcie realizacji robót budowlanych, nieprzeznaczone do dalszego wykorzystania, Wykonawca zobowiązany jest usunąć, wywieźć i zutylizować własnym staraniem oraz na własny koszt. Wykonawca zobowiązany jest do zagospodarowania odpadów zgodnie z przepisami ustawy o odpadach oraz do przedstawienia Zamawiającemu dokumentów potwierdzających prawidłowe zagospodarowanie odpadów.

§ 3

TERMINY

1. Termin przekazania terenu robót: w ciągu 7 dni od daty zawarcia umowy. W dniu przekazania terenu robót Zamawiający przekaze Wykonawcy dokumentację projektową.
2. Termin rozpoczęcia robót będących przedmiotem umowy – w ciągu 14 dni od terminu przekazania terenu robót.
3. Termin zakończenia robót będących przedmiotem umowy: **w terminie do 30.11.2026 r. od dnia podpisania umowy.**
4. Do upływu wyżej wskazanego terminu Wykonawca ma obowiązek wykonać wszystkie roboty i zgłosić je do odbioru wraz z kompletem dokumentów niezbędnych do jego dokonania.
5. Wykonawca po przejęciu terenu robót będzie odpowiedzialny za wszelkie zdarzenia i działania prowadzone na tym terenie w okresie realizowania Umowy.
6. Od dnia przekazania terenu budowy Wykonawcy przez Zamawiającego do dnia sporządzenia protokołu odbioru końcowego, Wykonawcę obciążają koszty zaspokojenia roszczeń wynikających z nieszczęśliwych wypadków lub szkód, spowodowanych przez Wykonawcę lub przez osobę przez niego zatrudnioną albo przez podmiot działający na mocy innej zawartej z nim umowy.

§ 4

WYNAGRODZENIE I WARTOŚĆ UMOWY

1. Zamawiający i Wykonawca ustalają, że wynagrodzenie za wykonanie Przedmiotu Umowy jest wynagrodzeniem ryczałtowym w rozumieniu art. 632 Kodeksu cywilnego w wysokości: netto plus podatek VAT (.....%) w wysokości, co daje wartość bruttozł (**słownie:**).
2. Zadanie jest finansowane ze środków własnych Zamawiającego.
3. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 1 jest wynagrodzeniem ryczałtowym, obejmuje wszelkie koszty związane z wykonaniem umowy. W ramach wynagrodzenia ryczałtowego Wykonawca zobowiązany jest do wykonania przedmiotu zamówienia z należytą starannością.
3. Wykonawca może dokonać zastawienia lub przeniesienia, w szczególności: cesji, przekazu, sprzedaży, jakiegokolwiek wierzytelności wynikającej z Umowy lub jej części, jak również korzyści wynikającej z Umowy lub udziału w niej na osoby trzecie za zgodą Zamawiającego. Cesja, przelew lub czynność wywołująca podobne skutki, dokonane bez pisemnej zgody Zamawiającego, są względem Zamawiającego bezskuteczne.

4. Wynagrodzenie będzie płatne w terminie 30 dni od daty wpływu prawidłowo wystawionej faktury VAT do Zamawiającego.
5. Strony zastrzegają sobie prawo do odsetek za należności niewypłacone w terminie w wysokości ustawowej.
6. W razie zmiany podstawy podatku VAT, wysokość jego zostanie ustalona zgodnie z przepisami obowiązującymi w momencie wystawienia faktury.
7. Niedoścadowanie, pominięcie oraz brak rozpoznania zakresu przedmiotu umowy nie może być podstawą do żądania zmiany wynagrodzenia ryczałtowego określonego w §4 ust. 1 niniejszej umowy.
8. Zmiana numeru rachunku bankowego Wykonawcy może zostać dokonana wyłącznie w formie aneksu do umowy – pod rygorem nieważności. W przypadku podania błędnego rachunku bankowego, ryzyko i odpowiedzialność ponosi Wykonawca.
9. Za termin zapłaty uważa się datę obciążenia rachunku bankowego Zamawiającego.

§ 5

WARUNKI ZAPŁATY WYNAGRODZENIA

1. Wynagrodzenie Wykonawcy, o którym mowa w § 4, wypłacone będzie na podstawie faktury wystawianej przez Wykonawcę, podpisanej przez Inspektora Nadzoru i Zamawiającego.
2. Powyższe wynagrodzenie odpowiada zakresowi przedmiotu umowy jak §1 w tym ryzyko Wykonawcy z tytułu oszacowania wszystkich kosztów związanych z realizacją przedmiotu umowy. Ponadto ww. wynagrodzenie uwzględnia zakup wszystkich niezbędnych do wykonania umowy materiałów oraz koszty związane z realizacją zadania, w tym m. in. koszty wszelkich robót przygotowawczych, kosztów badań archeologicznych, porządkowych, ubezpieczenia OC, poboru wody, energii elektrycznej przez Wykonawcę na obiekcie podczas realizacji zamówienia, koszty organizacji i likwidacji zaplecza budowy, koszty związane z odbiorami wykonanych robót.
3. Wynagrodzenie należne Wykonawcy zostanie przekazane na jego rachunek bankowy wskazany w fakturze.
4. Wykonawca oświadcza, że numer rachunku rozliczeniowego wskazany we wszystkich fakturach, które będą wystawione w jego imieniu, jest rachunkiem/nie jest rachunkiem* dla którego zgodnie z Rozdziałem 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo Bankowe (Dz. U. 2022 poz. 2324 ze zm.) prowadzony jest rachunek VAT.
5. Jeśli numer rachunku rozliczeniowego wskazany przez Wykonawcę, o którym mowa w ust. 8 jest rachunkiem dla którego zgodnie z Rozdziałem 3a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo Bankowe prowadzony jest rachunek VAT to:
 - a) Zamawiający oświadcza, że będzie realizować płatności za faktury z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności tzw. split payment.
 - b) Podzieloną płatność tzw. split payment stosuje się wyłącznie przy płatnościach bezgotówkowych, realizowanych za pośrednictwem polecenia przelewu lub polecenia zapłaty dla czynnych podatników VAT. Mechanizm podzielonej płatności nie będzie wykorzystywany do zapłaty za czynności lub zdarzenia pozostające poza zakresem VAT (np. zapłata odszkodowania, kara umowna), a także za świadczenia zwolnione z VAT
 - c) Wykonawca oświadcza, że wyraża zgodę na dokonywanie przez Zamawiającego płatności w systemie podzielonej płatności tzw. split payment.
6. Na wynagrodzenie o którym mowa w ust. 1 składają się poszczególne elementy zamówienia z cenami wykazanymi w kosztorysie ofertowym, stanowiącym integralną część umowy.
7. Wynagrodzenie o którym mowa w ust. 1 obejmuje wszystkie koszty związane z wykonaniem przedmiotu umowy oraz zagospodarowania powstałych odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami i nie ulega zmianie w toku realizacji inwestycji.
8. Wynagrodzenie określone w pkt. 1 odpowiada zakresowi robót przedstawionemu w projektach, przedmiarach robót oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót. Zawiera ono ponadto następujące koszty: roboty przygotowawcze, porządkowe, urządzenia i zagospodarowanie placu budowy, organizacyjne, geodezyjno – inwentaryzacyjne, wszelkie koszty związane z odbiorami wykonanych robót, zabezpieczenia warunków bhp i ppoż., oznakowanie budowy, dokonania uzgodnień, uzyskania wszelkich opinii niezbędnych do wykonania przedmiotu umowy.
9. Podstawę do wystawienia faktury końcowej stanowić będzie protokół końcowego odbioru robót podpisany przez przedstawicieli Zamawiającego i wykonawcy.

- 1) w przypadku korzystania z Podwykonawców:
 - a) z kopiami faktur wystawionych przez zaakceptowanych przez Zamawiającego Podwykonawców i dalszych Podwykonawców za wykonane przez nich roboty, dostawy i usługi,
 - b) z kopiami przelewów bankowych potwierdzających płatności i ze sporządzonymi nie więcej niż 5 dni przed upływem terminu płatności oświadczeniami Podwykonawców i dalszych Podwykonawców o braku wymagalnych roszczeń finansowych wobec Wykonawcy z tytułu umów o podwykonawstwo oraz o niezaleganiu z płatnościami wobec nich przez Wykonawcę lub przez Podwykonawców, lub dalszych Podwykonawców.
10. Jeżeli Wykonawca nie przedstawi wraz z fakturą lub rachunkiem dokumentów, o których mowa w ust. 9 pkt 1 lit. b), Zamawiający jest uprawniony do wstrzymania wypłaty należnego Wykonawcy wynagrodzenia na okres 60 dni. Wstrzymanie przez Zamawiającego zapłaty do czasu wypełnienia przez Wykonawcę wymagań, o których mowa w ust. 9 pkt 1) lit. b), nie skutkuje nie dotrzymaniem przez Zamawiającego terminu płatności i nie uprawnia Wykonawcy do żądania odsetek. Po tym terminie Zamawiający może:
 - a) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
 - b) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
 - c) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
11. Wykonawca, oświadcza, że przed podpisaniem umowy uzyskał konieczne informacje i zapoznał się z warunkami technicznymi budowy.
12. W przypadku rozwiązania umowy za zgodą stron lub przerwania prac z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, Zamawiający zobowiązany jest zapłacić należność za wykonaną i odebraną część przedmiotu umowy.
13. Wszelkie roboty nie objęte niniejszą umową tzn. nie przewidziane w dokumentacji projektowej, SWZ i niniejszej umowie, których nie można było przewidzieć, a których wykonanie jest niezbędne do zrealizowania przedmiotu umowy, Wykonawca zobowiązany jest wykonać na podstawie protokołu konieczności potwierdzonego przez Inspektora Nadzoru i zaakceptowanego przez Zamawiającego. Zlecenie robót dodatkowych nastąpi na podstawie pisemnego aneksu do umowy. Roboty te rozliczone będą na podstawie kosztorysów powykonawczych przygotowanych przez Wykonawcę i zatwierdzonych przez Inspektora nadzoru i Zamawiającego.
14. Kosztorysy na prace dodatkowe będą opracowywane zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa z 15.07.1996 r. w sprawie metod kosztorysowania obiektów i robót budowlanych
15. Bez uprzedniej zgody Zamawiającego na wykonanie robót dodatkowych wykonywane mogą być jedynie prace niezbędne do zapobieżenia katastrofie budowlanej lub awarii.
16. Począwszy od dnia wejścia w życie obowiązku korzystania z Krajowego Systemu e-Faktur Wykonawca zobowiązany jest do wystawienia faktury w KSeF z uwzględnieniem następujących danych:
Nabywca – Gmina Iłowo-Osada, ul. Wyzwolenia 5, 13-240 Iłowo-Osada, NIP 571 16 43 373
Odbiorca – Urząd Gminy , ul. Wyzwolenia 5, 13-240 Iłowo-Osada, NIP 571 13 79 947
- 1) na fakturze Wykonawca zobowiązany jest podać datę i numer umowy (nadany przez Gminę Iłowo-Osada), której dotyczy wystawiona faktura oraz wskazać rachunek bankowy;
17. W przypadku rozwiązania umowy za zgodą stron lub przerwania prac z przyczyn niezależnych od Wykonawcy, Zamawiający zobowiązany jest zapłacić należność za wykonaną i odebraną część przedmiotu umowy.

§ 6

OBOWIĄZKI ZAMAWIAJĄCEGO

Do obowiązków Zamawiającego należy:

- 1) przekazanie terenu budowy oraz Dokumentacji projektowej,
- 2) zapewnienie nadzoru inwestorskiego,

- 3) odbiór robót,
- 4) zapłata wynagrodzenia.

§ 7

OBOWIĄZKI WYKONAWCY

1. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności:
 - 1) wykonanie robót zgodnie z warunkami wynikającymi z dokumentacji projektowej, przepisów technicznych i prawa budowlanego, wiedzy technicznej oraz ewentualnymi wskazówkami i zaleceniami Zamawiającego;
 - 2) profesjonalne i zgodne z przepisami oznakowanie miejsca robót; oznakowanie to powinno być estetyczne, czytelne, wykonane z materiałów odblaskowych; odpowiadać wymogom wynikającym z „Projektu organizacji ruchu”;
 - 3) przestrzeganie ogólnych wymagań dotyczących robót w zakresie określonym w ST;
 - 4) wykonanie przedmiotu umowy w oparciu o Dokumentację projektową z uwzględnieniem wymagań określonych w ST, oraz umowie;
 - 5) wykonywanie robót zgodnie z wszelkimi postanowieniami, decyzjami i uzgodnieniami właściwych podmiotów i organów dotyczących realizowanych robót;
 - 6) kontrola jakości robót zgodnie z postanowieniami ST;
 - 7) skompletowanie i przedstawienie Zamawiającemu dokumentów pozwalających na ocenę prawidłowego wykonania przedmiotu odbioru końcowego robót w zakresie określonym postanowieniami ST i wymaganiami dot. operatu kolaudacyjnego;
 - 8) utrzymanie ładu i porządku na terenie wykonywania robót, a po ich zakończeniu usunięcie poza teren ich wykonywania wszelkich urządzeń tymczasowego zaplecza, oraz pozostawienie całego terenu robót czystego i nadającego się do użytkowania;
 - 9) zagospodarowanie pomieszczenia / miejsca składowania na własny koszt oraz zapłata kosztów zużycia wody i energii w okresie realizacji robót do dostawcy mediów;
 - 10) informowanie Zamawiającego (inspektora nadzoru) o problemach lub okolicznościach mogących wpłynąć na jakość lub termin zakończenia robót;
 - 11) niezwłoczne informowanie Zamawiającego o zaistniałych na terenie robót kontrolach i wypadkach;
 - 12) zgłoszenie na piśmie Zamawiającemu zakończenie robót i gotowość do odbioru;
 - 13) sporządzenie i przedłożenie Programu Naprawczego na żądanie Inspektora Nadzoru lub Zamawiającego w sytuacjach tego wymagających, w szczególności opóźnień Wykonawcy. Program Naprawczy Wykonawca przedłoży w terminie i zakresie określonym przez Inspektora Nadzoru lub Zamawiającego;
 - 14) prowadzenie robót w systemie wielozmianowym, jeżeli będzie to niezbędne dla zachowania terminu wykonania robót;
 - 15) Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za szkody związane z realizacją umowy, w szczególności za utratę dóbr materialnych, uszkodzenie ciała lub śmierć osób oraz ponosi odpowiedzialność za wybrane metody działań i bezpieczeństwo na terenie budowy, a także za szkody powstałe w związku z nieuprawnionym przebywaniem osób trzecich na terenie budowy;
 - 16) Wykonawca ponosi odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody i inne zdarzenia powstałe w związku z wykonywaniem robót budowlanych będących przedmiotem umowy.
2. Przy realizacji robót Wykonawca będzie zatrudniał pracowników na podstawie umowy o pracę w wymiarze czasu pracy adekwatnym do powierzonych czynności:
 - związanych z przygotowaniem i wykonaniem prac przy budowie budynku, montażem paneli fotowoltaicznych oraz pompy ciepła, w tym m.in. ociepleniem ścian, wstawieniem okien i drzwi, montażem instalacji grzewczych oraz wykonaniem systemów wentylacyjnych, a także innymi pracami budowlanymi objętymi przedmiotem zamówienia.
3. Rodzaje czynności niezbędnych do realizacji zamówienia, których dotyczy powyższy wymóg zatrudnienia na umowę o pracę osób wykonujących czynności w trakcie realizacji zamówienia, znajdują się w SWZ.
4. Wymóg zatrudnienia na umowę o pracę nie dotyczy Podwykonawców prowadzących działalność gospodarczą na podstawie wpisu do CEIDG lub innych równoważnych rejestrów oraz wykonujących osobiście i samodzielnie czynności powierzone im w zakresie realizacji przedmiotu zamówienia.

5. Ust. 2 i 3 ma zastosowanie także do Podwykonawców oraz dalszych podwykonawców. Wykonawca ma obowiązek zawrzeć w umowie z podwykonawcą wymóg zatrudnienia przez podwykonawcę i dalszych podwykonawców osób, o których mowa w ust. 2, na umowę o pracę.
6. Wykonawca obowiązany jest przedłożyć oświadczenie o spełnieniu obowiązku, o którym mowa w ust. 2 oraz ust. 4. Oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy powinno zawierać w szczególności: dokładne określenie podmiotu składającego oświadczenie, datę złożenia oświadczenia, wskazanie, że objęte wezwaniem czynności wykonują osoby zatrudnione na podstawie umowy o pracę wraz ze wskazaniem liczby tych osób, imion i nazwisk tych osób, rodzaju umowy o pracę i wymiaru etatu oraz podpis osoby uprawnionej do złożenia oświadczenia w imieniu Wykonawcy lub Podwykonawcy.
7. Wykonawca ma obowiązek przedkładać na bieżąco aktualne oświadczenie, w sytuacji zmiany ilościowej pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę.
8. Dodatkowo, w przypadku uzasadnionych wątpliwości co do przestrzegania obowiązku z ust. 2 lub 4 przez Wykonawcę lub Podwykonawcę w trakcie realizacji zamówienia, na każde wezwanie zamawiającego w wyznaczonym w tym wezwaniu terminie Wykonawca przedłoży zamawiającemu wskazane poniżej dowody w celu potwierdzenia spełnienia wymogu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę przez Wykonawcę lub Podwykonawcę osób wykonujących wskazane w ust. 2 czynności w trakcie realizacji zamówienia:
 - 1) oświadczenie, o którym mowa w ust. 6,
 - 2) oświadczenie zatrudnionego pracownika,
 - 3) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę kopię umowy/umów o pracę osób wykonujących w trakcie realizacji zamówienia czynności, których dotyczy ww. oświadczenie Wykonawcy lub Podwykonawcy (wraz z dokumentem regulującym zakres obowiązków, jeżeli został sporządzony). Kopia umowy/umów powinna zostać zanonimizowana w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady(UE) 2016/679z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (dalej rozporządzenie o ochronie danych)tj. w szczególności bez adresów, nr PESEL pracowników. Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji. Informacje takie jak: data zawarcia umowy, rodzaj umowy o pracę i wymiar etatu powinny być możliwe do zidentyfikowania,
 - 4) zaświadczenie właściwego oddziału ZUS, potwierdzające opłacanie przez Wykonawcę lub Podwykonawcę składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umów o pracę za ostatni okres rozliczeniowy,
 - 5) poświadczoną za zgodność z oryginałem odpowiednio przez Wykonawcę lub Podwykonawcę kopię dowodu potwierdzającego zgłoszenie pracownika przez pracodawcę do ubezpieczeń, zanonimizowaną w sposób zapewniający ochronę danych osobowych pracowników, zgodnie z przepisami rozporządzenia o ochronie danych. Imię i nazwisko pracownika nie podlega anonimizacji.
9. Zamawiający uprawniony jest do przeprowadzania kontroli, zastosowania ust. 2 i 4, w szczególności przez:
 - 1) żądanie aktualnych oświadczeń i dokumentów, o których mowa w ust. 8 pkt 1-5);
 - 2) żądanie wyjaśnień w przypadku wątpliwości w zakresie potwierdzenia spełnienia wymogu, o którym mowa w ust. 2,
 - 3) zawiadomienie Państwowej Inspekcji Pracy.
10. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za właściwe zabezpieczenie robót, od daty przekazania terenu budowy do czasu protokolarnego odbioru robót.

11. Wykonawca ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych za szkody związane z realizacją Umowy, w szczególności za utratę dóbr materialnych, uszkodzenie ciała lub śmierć osób oraz ponosi odpowiedzialność za wybrane metody działania i bezpieczeństwo na terenie robót.
12. Wykonawca przejmuje odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody i inne zdarzenia powstałe w związku z wykonaniem robót budowlanych będących przedmiotem Umowy.
13. Wykonawca zobowiązuje się umożliwić Zamawiającemu przeprowadzenie w każdym czasie kontroli terenu wykonywania robót, ich realizacji, stosowanych materiałów oraz innych okoliczności dotyczących realizacji przedmiotu umowy.
14. Wykonawca ponosi odpowiedzialność, w tym finansową za utratę dofinansowania przez Zamawiającego, jego zmniejszenie lub nałożenie korekt do dofinansowania przez instytucję dofinansowującą, jeśli będzie to wynikiem nieprawidłowego wykonania przedmiotu umowy przez Wykonawcę.
15. Zamawiający nie ponosi odpowiedzialności za mienie Wykonawcy zgromadzone w pomieszczeniu / miejscu składowania oraz na terenie wykonywanych robót.
16. Od daty odbioru końcowego do wystawienia protokołu odbioru pogwarancyjnego, Wykonawcę obciążają koszty usunięcia wad i naprawienia każdej szkody rzeczywistej powstałej w obiekcie, którego dotyczy przedmiot umowy i za którą ponosi odpowiedzialność na zasadach ogólnych.
17. Wykonawca pokryje koszty napraw i przywrócenia do stanu poprzedniego dróg zniszczonych podczas transportu przez Wykonawcę lub inne podmioty, za które ponosi on odpowiedzialność, w związku z realizacją umowy.

§ 8

PERSONEL ZAMAWIAJĄCEGO

1. Zamawiający wyznacza Inspektora Nadzoru robót budowlanych w osobie:
2. Inspektor nadzoru jest uprawniony do wydawania poleceń Wykonawcy, które są niezbędne dla prawidłowego wykonania przedmiotu umowy.
3. Inspektor nadzoru nie jest uprawniony do zaciągania zobowiązań związanych z realizacją niniejszej umowy ani zmian postanowień umowy.
4. Inspektor nadzoru jest zobowiązany do sprawdzania wykonanych robót i powiadamiania o wykrytych wadach.
5. Inspektor nadzoru uprawniony jest do wstępu na teren budowy i kontroli robót w każdym czasie.
6. Zamawiający zastrzega możliwość zmiany osoby wskazanej w ust. 1, zmiana ta nie wymaga Aneksu do niniejszej umowy.

§ 9

PERSONEL WYKONAWCY

1. Wykonawca ustanawia :
 - 1) Kierownika budowy – w osobie: Nr uprawnień
2. Osoby wymienione w ust. 1 działają w imieniu i na rachunek Wykonawcy.
3. Wykonawca i osoby działające w jego imieniu zobowiązane są współpracować z inspektorem nadzoru oraz stosować się do jego poleceń i instrukcji dotyczących wykonywanych robót jeżeli są one zgodne z prawem.
4. Bez pisemnej zgody Zamawiającego, Wykonawca nie może dokonywać wymiany osób, o których mowa w ust. 1. Wykonawca zobowiązany będzie zaproponować wymianę osób, o których mowa w ust. 1, w następujących przypadkach:
 - 1) w przypadku choroby, wypadku lub śmierci; oraz
 - 2) jeśli wymiana osoby wymienionej w ust. 1, stanie się konieczna z jakichkolwiek innych przyczyn niezależnych od Wykonawcy (np. rezygnacji) lub na wniosek Zamawiającego.
5. Jeżeli, w przypadku niezdolności do właściwego wykonania robót lub w przypadku niewłaściwego wykonywania robót lub w przypadkach określonych w ust. 4, okaże się konieczne zastąpienie jakiegokolwiek osoby, o której mowa w ust. 1, Wykonawca zorganizuje niezwłocznie zastępstwo przez inną osobę spełniającą wymagania określone w § 10 ust. 1.

6. W przypadku gdy Wykonawca w terminie 7 dni, nie jest w stanie zapewnić zastępstwa przez osoby spełniające wymagania określone w § 10 ust. 1 oraz jeśli zagrożone jest prawidłowe wykonanie Umowy, Zamawiający może odstąpić od zawartej Umowy w terminie 30 dni roboczych od powzięcia wiadomości o konieczności zapewnienia zastępstwa.
7. Zamawiający może w każdym czasie zażądać od Wykonawcy zmiany osoby, o której mowa w ust. 1, jeżeli uzna, że nie wykonuje ona swoich obowiązków wynikających z Umowy lub wykonuje je w sposób nienależyty lub niedbały. Wykonawca jest zobowiązany wymienić osobę, o której mowa w ust. 1, zgodnie z żądaniem Zamawiającego w wyznaczonym terminie wskazanym we wniosku na zasadach określonych w ust. 5. Jeśli Zamawiający nie zatwierdzi kandydata, Wykonawca ma obowiązek przedstawienia kolejnego, aż do uzyskania zatwierdzenia Zamawiającego. Postępowanie takie nie powinno trwać dłużej niż 14 dni. Jeśli zagrożone jest prawidłowe wykonanie Umowy, Zamawiający może odstąpić od zawartej Umowy.

§ 10

ZMIANY DOTYCZĄCE PERSONELU WYKONAWCY

1. Wykonawca zobowiązany jest zapewnić wykonanie i kierowanie robotami specjalistycznymi objętymi umową przez osoby posiadające stosowne kwalifikacje zawodowe i uprawnienia budowlane.
2. Wykonawca zobowiązuje się skierować do kierowania budową i do kierowania robotami personel wskazany w § 9. Zmiana którejkolwiek z osób, o których mowa w zdaniu poprzednim w trakcie realizacji przedmiotu niniejszej umowy, musi być uzasadniona przez Wykonawcę na piśmie i wymaga pisemnego zaakceptowania przez Zamawiającego. Zamawiający zaakceptuje taką zmianę w terminie 7 dni od daty przedłożenia propozycji i wyłącznie wtedy, gdy kwalifikacje i doświadczenie wskazanych osób będą spełniały wymogi przepisów prawa i umożliwiały prawidłowe wykonywanie przedmiotu umowy.
3. Wykonawca musi przedłożyć Zamawiającemu propozycję zmiany, o której mowa w ust. 2, nie później niż 7 dni przed planowanym skierowaniem do kierowania robotami którejkolwiek osoby. Jakakolwiek przerwa w realizacji przedmiotu umowy wynikająca z braku kierownictwa robót będzie traktowana jako przerwa wynikła z przyczyn zależnych od Wykonawcy i nie może stanowić podstawy do zmiany terminu zakończenia robót.
4. Zaakceptowana przez Zamawiającego zmiana którejkolwiek z osób, o których mowa w ust. 2 nie wymaga aneksu do niniejszej umowy.
5. Skierowanie, bez akceptacji Zamawiającego, do kierowania robotami innych osób niż wskazane przez Wykonawcę w wykazie podstawowej kadry kierowniczej stanowi podstawę odstąpienia od umowy przez Zamawiającego z winy Wykonawcy w terminie 30 dni roboczych od powzięcia wiadomości o skierowaniu osób bez akceptacji Zamawiającego.

§ 11

KARY UMOWNE

1. Wykonawca zapłaci Zamawiającemu kary umowne:
 - 1) za zwłokę w wykonaniu przedmiotu umowy, w wysokości 0,1 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, określonego w dniu zawarcia umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, jaki upłynie pomiędzy terminem zakończenia robót określonym w § 3 ust. 4, a faktycznym dniem zakończenia robót;
 - 2) za zwłokę w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym lub w okresie gwarancji jakości – w wysokości 0,1 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, określonego w dniu zawarcia umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego na usunięcie wad zgodnie z postanowieniami § 14 i § 15;
 - 3) w przypadku braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszym Podwykonawcom – w wysokości 0,1% wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, określonego w dniu zawarcia umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki, liczony od upływu terminu wyznaczonego zgodnie z postanowieniami § 12 ust. 6 pkt 1;
 - 4) w przypadku nieprzedłożenia do zaakceptowania projektu umowy o podwykonawstwo lub nieprzedłożenia poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo lub jej jakiegokolwiek zmiany – w wysokości 0,1 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, określonego w dniu zawarcia umowy;

- 5) w przypadku braku zmiany umowy o podwykonawstwo w zakresie terminu zapłaty, o którym mowa w § 12 ust. 6 pkt 1 umowy – w wysokości 0,1 % wartości wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, określonego w dniu zawarcia umowy;
 - 6) z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Wykonawcy – w wysokości 10 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, określonego w dniu zawarcia umowy;
 - 7) jeżeli roboty objęte przedmiotem niniejszej umowy będzie wykonywał podmiot inny niż Wykonawca lub inny niż Podwykonawca/dalszy Podwykonawca zaakceptowany przez Zamawiającego – karę umowną w wysokości 1 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, określonego w dniu zawarcia umowy;
 - 8) za każdy ujawniony przypadek nie przestrzegania przez Wykonawcę § 7 ust. 2 – w wysokości 1000,00 PLN za każdą osobę niezatrudnioną na umowę o pracę. Kara ta stanowić będzie wynik iloczynu kwoty 1000,00 PLN oraz ilości miesięcy podczas których dana osoba nie miała wymaganej umowy o pracę ;
 - 9) za każdy ujawniony przypadek nie zawarcia przez Wykonawcę zapisów z § 7 ust. 4 – w wysokości 500,00 PLN;
 - 10) za nieprzedłożenie Programu Naprawczego, w terminie wskazanym przez Zamawiającego lub Inspektora Nadzoru w wysokości 0,05% kwoty wynagrodzenia określonego w § 4 ust. 1 ustalonego w dniu zawarcia Umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki;
 - 11) W przypadku braku zapłaty lub nieterminowej zapłaty wynagrodzenia należnego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy z tytułu zmiany wysokości wynagrodzenia, o której mowa w art. 439 ust 5 pzp – w wysokości 0,1 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, określonego w dniu zawarcia umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki.
2. Zamawiający zapłaci Wykonawcy kary umowne z tytułu:
 - 1) za zwłokę w przekazaniu terenu budowy, o którym mowa w § 3 ust. 1, w wysokości 0,1 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, określonego w dniu zawarcia umowy, za każdy rozpoczęty dzień zwłoki,
 - 2) odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie Zamawiającego – w wysokości 10 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1 umowy, określonego w dniu zawarcia umowy. Kary nie obowiązują jeżeli odstąpienie od umowy nastąpi w razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy robót.
 3. Wykonawca wyraża zgodę na potrącenie kar umownych z wynagrodzenia należnego za wykonanie przedmiotu umowy .
 4. W przypadku powstania szkody, Strony mogą domagać się oprócz kary umownej odszkodowania przenoszącego wysokość zastrzeżonej kary umownej na ogólnych zasadach Kodeksu cywilnego.
 5. Zapłata kary przez Wykonawcę lub potrącenie przez Zamawiającego kwoty kary z płatności należnej Wykonawcy nie zwalnia Wykonawcy z obowiązku ukończenia robót lub jakichkolwiek innych obowiązków i zobowiązań wynikających z umowy.
 6. Maksymalna wysokość kar umownych, o których mowa w ust. 1 nie może przekroczyć 30 % wynagrodzenia brutto, o którym mowa w § 4 ust. 1, określonego w dniu zawarcia umowy.

§ 12

PODWYKONAWCY

1. Strony umowy ustalają, że roboty zostaną wykonane przez Wykonawcę osobiście bądź z udziałem Podwykonawców, Powierzenie czynności będących przedmiotem umowy osobie trzeciej możliwe jest jedynie po uprzednim uzyskaniu przez Wykonawcę pisemnej zgody Zamawiającego, pod rygorem nieważności.
2. Zmiana lub rezygnacja z Podwykonawcy/-ów wskazanego/-ych w ust. 3, na którego zasoby, Wykonawca powołał się, na zasadach określonych w art. 118 Pzp, w celu wykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu, o których mowa w art. 116 Pzp, jest dopuszczalna jeżeli Wykonawca wykaże Zamawiającemu, iż proponowany inny Podwykonawca lub Wykonawca

samodzielnie spełnia warunki udziału w postępowaniu w stopniu nie mniejszym niż Podwykonawca, na którego zasoby Wykonawca powoływał się w trakcie postępowania o udzielenie zamówienia oraz brak jest podstaw do wykluczenia proponowanego Podwykonawcy.

3. Wykonawca powierzy wykonanie części zamówienia, obejmującej

(zakres (opis) części zamówienia)

Podwykonawcy:

(nazwa (firma) Podwykonawcy)

Powierzenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym nastąpi w formie i na zasadach określonych w § 12.

*(*Ust. 2 i 3 będą miały zastosowanie w przypadku kiedy Wykonawca wskaże, że będzie wykonywał w tej części umowę za pomocą Podwykonawców, na zasoby, których jako podmiotu trzeciego powoływał się na zasadach określonych w art. 118.Pzp)*

4. Zapisu ust. 2 nie stosuje się wobec Podwykonawców niebędących podmiotami, na których zasoby Wykonawca powoływał się na zasadach określonych w art. 118 ustawy Pzp oraz do dalszych Podwykonawców.
5. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamierzający zawrzeć umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, jest obowiązany, w trakcie realizacji niniejszej umowy, w terminie 14 dni przed planowanym skierowaniem Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy do wykonania robót, do przedłożenia Zamawiającemu, projektu umowy o podwykonawstwo, przy czym Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest obowiązany dołączyć zgodę Wykonawcy na zawarcie umowy o podwykonawstwo o treści zgodnej z projektem umowy.
6. Umowa z Podwykonawcą lub dalszym Podwykonawcą powinna:
- 1) stanowić, iż termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy nie może być dłuższy niż 30 dni od dnia doręczenia Wykonawcy, Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy faktury lub rachunku, potwierdzających wykonanie zleconej podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy: dostawy, usługi lub roboty budowlanej,
 - 2) stanowić, iż kwota wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy nie może przekraczać wartości wynikającej z ofert Wykonawcy należnej za ten sam zakres robót,
 - 3) stanowić, iż przedmiotem Umowy o podwykonawstwo jest wyłącznie wykonanie, odpowiednio: robót budowlanych, dostaw lub usług, które ściśle odpowiadają części zamówienia określonego Umową zawartą pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą,
 - 4) stanowić iż wypłata wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy za wykonane przez nich roboty budowlane będące przedmiotem Umowy, których okres realizacji przekracza okres rozliczeniowy przyjęty w Umowie dla Wykonawcy, będzie następować w częściach, na podstawie odbiorów częściowych robót wykonanych przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę,
 - 5) stanowić, iż wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo zostaje określone na co najmniej takim poziomie jakości, jaki wynika z Umowy zawartej pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą i powinno odpowiadać stosownym dla tego wykonania wymaganiom określonym w Dokumentacji projektowej, STWiORB, SWZ oraz standardom deklarowanym w Ofercie Wykonawcy,
 - 6) stanowić, iż Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca są zobowiązani do przedstawiania Zamawiającemu na jego żądanie dokumentów, oświadczeń i wyjaśnień dotyczących realizacji Umowy o podwykonawstwo,
 - 7) zawierać rachunek bankowy Podwykonawcy i dalszego Podwykonawcy zaakceptowanego przez Zamawiającego, na który należy przelać wynagrodzenie w sytuacji określonej w ust. 17. W przypadku zmiany rachunku bankowego, o którym mowa powyżej wymagany jest aneks do umowy o podwykonawstwo i dalsze podwykonawstwo,
 - 8) stanowić, iż Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca nie mogą powierzyć realizacji przedmiotu umowy osobie trzeciej ani przenieść wierzytelności z niniejszej umowy na osoby trzecie – bez uzyskania zgody Zamawiającego udzielonej w formie pisemnej pod rygorem nieważności,
 - 9) zawierać wymóg wynikający z § 7 ust. 4 i 5 umowy,

7. Wykonawca przedstawiając umowę o podwykonawstwo Zamawiającemu powinien wyróżnić w niej zapisy określone w pkt. 1)-9).
8. Umowa o podwykonawstwo nie może zawierać postanowień:
 - 1) kształtujących prawa i obowiązki Podwykonawcy, w zakresie kar umownych oraz postanowień dotyczących warunków wypłaty wynagrodzenia, w sposób dla niego mniej korzystny niż prawa i obowiązki Podwykonawcy, ukształtowane postanowieniami umowy zawartej między Zamawiającym a Wykonawcą.
 - 2) uzależniających uzyskanie przez Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę zapłaty od Wykonawcy lub Podwykonawcy za wykonanie przedmiotu Umowy o podwykonawstwo od zapłaty przez Zamawiającego wynagrodzenia Wykonawcy lub odpowiednio od zapłaty przez Wykonawcę wynagrodzenia Podwykonawcy;
 - 3) uzależniających zwrot kwot zabezpieczenia przez Wykonawcę Podwykonawcy, od zwrotu zabezpieczenia należytego wykonania umowy Wykonawcy przez Zamawiającego,
 - 4) w ramach, których termin realizacji robót budowlanych określonych projektem jest dłuższy niż przewidywany Umową dla tych robót,
 - 5) dotyczących sposobu rozliczeń za wykonane roboty, uniemożliwiającego rozliczenie tych robót pomiędzy Zamawiającym a Wykonawcą na podstawie Umowy.
9. Zamawiający, w terminie 14 dni od przedłożenia mu projektu umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, zgłasza pisemne zastrzeżenia do tego projektu umowy, w szczególności w następujących przypadkach:
 - 1) niespełniania wymagań określonych w ust. 6,
 - 2) projekt umowy zawiera postanowienia określone w ust. 8.
10. Niezgłoszenie przez Zamawiającego pisemnych zastrzeżeń do przedłożonego projektu umowy o podwykonawstwo, o których mowa w ust. 9, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 14 dni od przedłożenia mu tego projektu, uważa się za akceptację projektu umowy przez Zamawiającego.
11. W przypadku zgłoszenia przez Zamawiającego zastrzeżeń do projektu Umowy o podwykonawstwo w terminie określonym w ust. 10 Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży zmieniony projekt Umowy o podwykonawstwo, uwzględniający w całości zastrzeżenia Zamawiającego. W takim przypadku termin do zgłoszenia zastrzeżeń przez Zamawiającego rozpoczyna bieg na nowo.
12. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca zamówienia na roboty budowlane przedkłada Zamawiającemu poświadczoną za zgodność z oryginałem kopię zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia.
13. Zamawiający, w terminie 14 dni od przedłożenia mu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, zgłasza pisemny sprzeciw do tej umowy, w przypadkach, o których mowa w ust. 9. Niezgłoszenie przez Zamawiającego pisemnego sprzeciwu do przedłożonej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, w terminie 14 dni od przedłożenia mu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii tej umowy, uważa się za akceptację umowy przez Zamawiającego.
14. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca niniejszej umowy zobowiązany jest do przedłożenia Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii zawartej umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, w terminie 7 dni od dnia jej zawarcia, z wyłączeniem umów o podwykonawstwo o wartości mniejszej niż 0,5% wartości niniejszej umowy oraz umów o podwykonawstwo, których przedmiot został wskazany przez Zamawiającego w specyfikacji warunków zamówienia, jako niepodlegający niniejszemu obowiązkowi. Wyłączenie, o którym mowa w zdaniu pierwszym, nie dotyczy umów o podwykonawstwo o wartości brutto większej niż 50.000 PLN.
15. W przypadku gdy umowa o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi, zawiera termin zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy dłuższy niż określony w ust. 6 pkt. 1, Zamawiający poinformuje o tym Wykonawcę i wezwie go do doprowadzenia zmiany tej umowy pod rygorem wystąpienia o zapłatę kary umownej, o której mowa § 11 ust. 1 pkt. 5.
16. Zapisy określone w ust. 1-15 stosuje się odpowiednio do zmian umowy o podwykonawstwo.

17. W przypadku uchylenia się od obowiązku zapłaty odpowiednio przez Wykonawcę, Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę niniejszej umowy Zamawiający dokona bezpośredniej zapłaty wymagalnego wynagrodzenia przysługującego Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, który zawarł zaakceptowaną przez Zamawiającego umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub który zawarł przedłożoną Zamawiającemu umowę o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi. Bezpośrednia zapłata obejmuje wyłącznie należne wynagrodzenie, bez odsetek, należnych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy. Podstawą wypłaty wymagalnego wynagrodzenia będzie dokument wewnętrzny Zamawiającego, sporządzony w oparciu o potwierdzone przez Zamawiającego dokumenty wymienione w § 5 ust. 24 niniejszej umowy.
18. Wynagrodzenie, o którym mowa w ust. 17, dotyczy wyłącznie należności powstałych po zaakceptowaniu przez Zamawiającego umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są roboty budowlane, lub po przedłożeniu Zamawiającemu poświadczonej za zgodność z oryginałem kopii umowy o podwykonawstwo, której przedmiotem są dostawy lub usługi.
19. Przed dokonaniem bezpośredniej zapłaty, o której mowa w ust. 17 Zamawiający umożliwi Wykonawcy zgłoszenie pisemnych uwag dotyczących zasadności bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy. Zamawiający poinformuje Wykonawcę o terminie zgłaszania uwag, nie krótszym niż 7 dni od dnia doręczenia tej informacji. W uwagach nie można powoływać się na potrącenia roszczeń Wykonawcy względem Podwykonawcy niezwiązanych z realizacją umowy o podwykonawstwo.
20. W przypadku zgłoszenia uwag, o których mowa w ust. 19, w terminie wskazanym przez Zamawiającego, Zamawiający będzie mógł:
 - 1) nie dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Wykonawca wykaże niezasadność takiej zapłaty albo
 - 2) złożyć do depozytu sądowego kwotę potrzebną na pokrycie wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy w przypadku istnienia zasadniczej wątpliwości Zamawiającego co do wysokości należnej zapłaty lub podmiotu, któremu płatność się należy, albo
 - 3) dokonać bezpośredniej zapłaty wynagrodzenia Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca wykaże zasadność takiej zapłaty.
21. Zamawiający jest zobowiązany zapłacić Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy należne wynagrodzenie będące przedmiotem żądania, o którym mowa w ust. 17, jeżeli Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca udokumentuje jego zasadność fakturą lub rachunkiem oraz dokumentami potwierdzającymi wykonanie i odbiór robót, a Wykonawca nie złoży w trybie określonym w ust. 19 uwag wykazujących niezasadność bezpośredniej zapłaty.
22. W przypadku dokonania bezpośredniej zapłaty Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy, o którym mowa w ust. 17, Zamawiający potrąca kwotę wypłaconego wynagrodzenia z wynagrodzenia należnego Wykonawcy.
23. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca przedłoży wraz z kopią umowy o podwykonawstwo odpis z Krajowego Rejestru Sądowego Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, bądź inny dokument właściwy z uwagi na status prawny podwykonawcy lub dalszego podwykonawcy, potwierdzający, że osoby zawierające umowę w imieniu Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy posiadają uprawnienia do jego reprezentacji.
24. Powierzenie realizacji zadań innemu Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy niż ten, z którym została zawarta zaakceptowana przez Zamawiającego umowa o podwykonawstwo, lub inna istotna zmiana tej umowy, w tym zmiana zakresu zadań określonych tą umową, wymaga ponownej akceptacji Zamawiającego na zasadach określonych § 12.
25. Zamawiający może zażądać od Wykonawcy niezwłocznego usunięcia z terenu robót Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, z którym nie została zawarta umowa o podwykonawstwo zaakceptowana przez Zamawiającego, lub może usunąć takiego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę na koszt Wykonawcy.
26. Zamawiający może żądać od Wykonawcy zmiany lub odsunięcia Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy od wykonywania świadczeń w zakresie realizacji przedmiotu umowy, jeżeli sprzęt techniczny, osoby i kwalifikacje, którymi dysponuje Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca, nie spełniają warunków lub wymagań dotyczących podwykonawstwa, określonych umową, nie dają gwarancji należytego wykonania powierzonych Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy

robót budowlanych, dostaw lub usług lub dotrzymania terminów realizacji tych robót. Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca niezwłocznie usunie na żądanie Zamawiającego Podwykonawcę lub dalszego Podwykonawcę z terenu robót, jeżeli działania Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy na terenie robót naruszają postanowienia niniejszej umowy.

27. W przypadku, gdy projekt umowy o podwykonawstwo lub projekt zmiany umowy o podwykonawstwo, a także umowy o podwykonawstwo i ich zmiany sporządzane są w języku obcym, Wykonawca, Podwykonawca lub dalszy Podwykonawca jest zobowiązany załączyć do przedkładanego projektu jego tłumaczenie na język polski, a w przypadku kopii umowy o podwykonawstwo – tłumaczenie przysięgłe umowy na język polski.
28. Wykonawca zobowiązuje się zamieścić w umowie z Podwykonawcą zapis, w wyniku którego Podwykonawca i dalszy Podwykonawca nie będzie mógł bez zgody Zamawiającego przenieść wierzytelności z niniejszej Umowy na osoby trzecie pod rygorem nieważności.
29. Wykonawca przed przyjęciem terenu budowy zobowiązany jest podać Zamawiającemu, o ile są już znane, nazwy, albo imiona i nazwiska oraz dane kontaktowe Podwykonawców i osób do kontaktu z nimi zaangażowanych w roboty budowlane. Wykonawca powinien zawiadomić Zamawiającego o wszelkich zmianach danych, o których mowa w zdaniu pierwszym, w trakcie realizacji zamówienia, a także przekazać informację na temat nowych Podwykonawców, którym w późniejszym zakresie zamierza powierzyć realizację robót budowlanych.

§ 13

ODBIORY

1. Strony ustalają, że obowiązywać będą następujące odbiory robót:
 - 1) odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu,
 - 2) odbiór końcowy,
 - 3) odbiór pogwarancyjny.
2. Odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu o których mowa w ust. 1 pkt 1, dokonywane będą przez Inspektora Nadzoru i Wykonawcę na zasadach i w terminach określonych w ST.
3. Odbioru końcowego dokona Zamawiający w ciągu 14 dni od daty otrzymania od Wykonawcy pisemnego zawiadomienia o zakończeniu całości robót, przeprowadzeniu prób i badań i po potwierdzeniu przez Inspektora Nadzoru zakończenia robót i gotowości ich do odbioru.
4. Wykonawca do odbioru końcowego zobowiązany jest przedłożyć kompletny operat kołaudacyjny zawierający:
 - 1) receptury i ustalenia technologiczne,
 - 2) szkice geodezyjne,
 - 3) sprawozdanie techniczne,
 - 4) atesty jakościowe i aprobaty techniczne wbudowanych materiałów,
 - 5) geodezyjną dokumentację powykonawczą,
 - 6) inne dokumenty wynikające z ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. „Prawo budowlane” art. 57, nie wymienione w poz. 1 – 6 oraz dokumenty wymienione w ST.
5. W odbiorze końcowym uczestniczą przedstawiciele Zamawiającego i Wykonawcy, w tym Inspektor Nadzoru i Kierownik Budowy. O terminie odbioru Zamawiający zobowiązany jest zawiadomić Wykonawcę co najmniej na 2 dni przed dniem rozpoczęcia czynności odbioru.
6. Protokół odbioru końcowego sporządza Zamawiający i doręcza go Wykonawcy po zakończeniu odbioru.
7. Odbiór pogwarancyjny dokonywany jest przez Zamawiającego przy współudziale Wykonawcy. Termin odbioru Zamawiający zobowiązany jest wyznaczyć w terminie do 7 dni przed upływem okresu gwarancji i zawiadomić o nim Wykonawcę co najmniej na 2 dni przed dniem rozpoczęcia czynności odbioru. Protokół odbioru sporządza Zamawiający i doręcza go Wykonawcy w dniu dokonania odbioru.

§ 14

USUWANIE NIEPRAWIDŁOWOŚCI I WAD W CZASIE ROBÓT

1. W razie stwierdzenia w toku czynności odbioru końcowego wad istotnych nadających się do usunięcia, Zamawiający lub Inspektor Nadzoru może odmówić odbioru do czasu usunięcia wad.
2. W razie stwierdzenia w toku czynności odbioru końcowego istnienia wad nie nadających się do usunięcia, Zamawiający może:

- 1) jeżeli wady nie uniemożliwiają użytkowania przedmiotu umowy zgodnie z przeznaczeniem - obniżyć wynagrodzenie Wykonawcy odpowiednio do utraconej wartości użytkowej i technicznej przedmiotu umowy,
- 2) jeżeli wady uniemożliwiają użytkowanie przedmiotu umowy - odstąpić od umowy lub żądać od Wykonawcy wykonania przedmiotu umowy po raz drugi, na koszt Wykonawcy, zachowując prawo domagania się od Wykonawcy naprawienia szkody.
3. O wykryciu wady w trakcie robót Zamawiający lub Inspektor Nadzoru zobowiązany jest zawiadomić Wykonawcę w terminie 14 dni od daty jej ujawnienia.
4. Istnienie wady winno być stwierdzone protokolarnie. O dacie i miejscu oględzin w celu stwierdzenia wady Zamawiający zawiadamia Wykonawcę co najmniej na 14 dni przed wyznaczonym terminem oględzin. Nieobecność Wykonawcy nie wstrzymuje czynności oględzin. Termin usunięcia wad wyznacza Zamawiający uwzględniając techniczne możliwości usunięcia wad w wyznaczonym terminie.
5. Wykonawca nie może odmówić usunięcia wad na swój koszt lub wykonania przedmiotu umowy po raz drugi w przypadku określonym w ust. 2 pkt. 2 bez względu na wysokość związanych z tym kosztów.

§ 15

UPRAWNIENIA Z TYTUŁU RĘKOJMI I GWARANCJI JAKOŚCI

1. Wykonawca udziela Zamawiającemu na wykonane roboty budowlane, stanowiące przedmiot umowy, gwarancji jakości na okres lat tj. (miesiące) od daty odbioru końcowego.
2. W okresie gwarancji jakości Wykonawca zobowiązuje się do bezpłatnego usunięcia wad w terminie 14 dni od dnia powiadomienia o nich na piśmie. Jeżeli ze względów technologicznych nie będzie możliwe zachowanie tego terminu zostanie on ustalony przez strony.
3. W przypadku, gdy Wykonawca nie przystępuje do usuwania wad lub usunie wady w sposób nienależyty, Zamawiający, poza uprawnieniami przysługującymi mu na podstawie Kodeksu Cywilnego, może powierzyć usunięcie wad podmiotowi trzeciemu na koszt i ryzyko Wykonawcy, po uprzednim wezwaniu Wykonawcy i wyznaczeniu dodatkowego terminu nie krótszego niż 5 dni roboczych.
4. Bieg okresu gwarancji jakości rozpoczyna się w dniu następnym licząc od daty odbioru końcowego, a w przypadku gdy stwierdzono wady - dnia następnego po potwierdzeniu usunięcia wszystkich wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym przedmiotu umowy.
5. W przypadku gdy okres gwarancji jakości jest dłuższy od ustawowego okresu rękojmi za wady, Strony zrównują okres rękojmi za wady przedmiotu umowy z okresem gwarancji jakości.
6. Komisyjne przeglądy gwarancyjne odbywać się będą po odbiorze końcowym, według uznania Zamawiającego w okresie obowiązywania niniejszej gwarancji.
7. Przeglądy gwarancyjne polegają na ocenie robót związanych z usunięciem Wad ujawnionych w okresie rękojmi lub gwarancji jakości.
8. Datę, godzinę i miejsce dokonania przeglądu gwarancyjnego wyznacza Zamawiający, zawiadamiając o nim Wykonawcę na piśmie, z co najmniej 14-dniowym wyprzedzeniem. Wykonawca obowiązany jest uczestniczyć w przeglądach gwarancyjnych.
9. W skład komisji przeglądowej będą wchodziły, co najmniej 2 osoby wyznaczone przez Zamawiającego oraz co najmniej 2 osoby wyznaczone przez Wykonawcę. Wykonawca jest zobowiązany wyznaczyć co najmniej 2 osoby na piśmie w terminie najpóźniej na 7 dni przed planowanym przeglądem.
10. Jeżeli Wykonawca został prawidłowo zawiadomiony o terminie i miejscu dokonania przeglądu gwarancyjnego, niestawienie się jego przedstawicieli nie będzie wywoływało żadnych ujemnych skutków dla ważności i skuteczności ustaleń dokonanych przez komisję przeglądową.
11. Z każdego przeglądu gwarancyjnego sporządzony będzie szczegółowy Protokół Przeglądu Gwarancyjnego, w co najmniej dwóch egzemplarzach, po jednym dla Zamawiającego i dla Wykonawcy. W przypadku nieobecności przedstawicieli Wykonawcy, Zamawiający niezwłocznie prześle Wykonawcy jeden egzemplarz Protokołu Przeglądu Gwarancyjnego.
12. Zamawiający zastrzega prawo korzystania z uprawnień wynikających z rękojmi w okresie trwania gwarancji.
13. Zamawiający może dochodzić roszczeń z tytułu gwarancji za wady także po upływie okresu gwarancji, jeżeli reklamował wadę przed upływem tego okresu.
14. Niniejsza umowa stanowi dokument gwarancyjny w rozumieniu art. 577 Kodeksu cywilnego.

§ 16

ODSTĄPIENIE OD UMOWY

1. Zamawiający poza okolicznościami określonymi w kodeksie cywilnym oraz w art. 456 ustawy Pzp, jest uprawniony do odstąpienia od umowy, w terminie 45 dni od dnia uzyskania przez niego wiedzy o okoliczności uzasadniającej odstąpienie, jeżeli:
 - 1) Wykonawca z przyczyn zawinionych nie wykonuje umowy lub wykonuje ją nienależycie i pomimo pisemnego wezwania Wykonawcy do podjęcia wykonywania lub należytego wykonywania umowy w wyznaczonym, uzasadnionym technicznie terminie, nie zadośćuczyni żądaniu Zamawiającego,
 - 2) Wykonawca bez uzasadnionej przyczyny przerwał wykonywanie robót na okres dłuższy niż 10 dni roboczych i pomimo pisemnego wezwania Zamawiającego nie podjął ich w okresie 3 dni roboczych od dnia doręczenia Wykonawcy wezwania,
 - 3) Wykonawca z przyczyn zawinionych nie przystąpił do odbioru terenu robót, nie rozpoczął robót albo pozostaje w zwłoce z realizacją robót tak dalece, że wątpliwe jest dochowanie terminu zakończenia robót,
 - 5) Zamawiający dokonał bezpośrednich zapłat Podwykonawcy lub dalszemu Podwykonawcy na sumę większą niż 5 % wartości umowy,
 - 6) w wyniku wszczętego postępowania egzekucyjnego nastąpi zajęcie majątku Wykonawcy lub jego znacznej części;
 - 7) suma kar umownych, o których mowa w § 11 ust. 1 pkt 1-5, 7-10 przekracza ich maksymalną wysokość wskazaną w § 11 ust. 6.
 - 8) podzleca całość robót lub dokonuje cesji umowy, jej części bez zgody Zamawiającego.
2. Wykonawca będzie uprawniony do odstąpienia od umowy, w terminie 30 dni od dnia uzyskania przez niego wiedzy o okoliczności uzasadniającej odstąpienie, w przypadku gdy:
 - 1) zwłoka Zamawiającego w przekazaniu terenu robót przekracza 10 dni roboczych liczonych od terminu określonego w § 3 ust. 1;
 - 2) zwłoka Zamawiającego w dokonaniu odbioru przekracza 10 dni roboczych liczonych od terminów określonych w § 13.
3. W przypadku odstąpienia od umowy, przez którąkolwiek stroną, Wykonawca ma obowiązek:
 - 1) natychmiast wstrzymać wykonywanie robót, poza mającymi na celu ochronę życia i własności, zabezpieczyć przerwane roboty w zakresie obustronnie uzgodnionym, zabezpieczyć teren robót i opuścić go w terminie wskazanym przez Zamawiającego,
 - 2) przekazać znajdujące się w jego posiadaniu dokumenty, w tym należące do Zamawiającego, urządzenia, materiały i inne prace za które Wykonawca otrzymał płatność oraz inną sporządzoną przez niego lub na jego rzecz, dokumentację projektową, najpóźniej w terminie wskazanym przez Zamawiającego,
 - 3) w terminie 3 dni roboczych od daty odstąpienia od umowy zgłosić Zamawiającemu gotowość do odbioru robót przerwanych oraz robót zabezpieczających, w przypadku niezgłoszenia w tym terminie gotowości do odbioru Zamawiający ma prawo przeprowadzić odbiór jednostronny,
 - 4) niezwłocznie, najpóźniej w terminie 5 dni roboczych od dnia zawiadomienia o odstąpieniu od umowy, usunąć z terenu robót urządzenia zaplecza robót przez niego dostarczone lub wniesione materiały i urządzenia niestanowiące własności Zamawiającego lub ustali zasady przekazania tego majątku Zamawiającemu,
 - 5) w terminie 3 dni roboczych od daty odstąpienia od umowy przy udziale Zamawiającego sporządzi szczegółowy protokół inwentaryzacji robót w toku wraz z zestawieniem wartości wykonanych robót według stanu na dzień odstąpienia; protokół inwentaryzacji robót w toku stanowić będzie podstawę do wystawienia faktury przez Wykonawcę,
3. Zamawiający w razie odstąpienia od umowy, przez którąkolwiek stroną, obowiązany jest do:
 - 1) dokonania odbioru robót przerwanych, w terminie 7 dni roboczych od daty zgłoszenia przez Wykonawcę gotowości do odbioru robót oraz do zapłaty wynagrodzenia za roboty, które zostały wykonane do dnia odstąpienia, w terminie określonym w niniejszej umowie,
 - 2) przejęcia od Wykonawcy terenu robót pod swój dozór w terminie 7 dni roboczych od daty podpisania protokołu odbioru.

5. Odstąpienie od umowy będzie miało skutek ex nunc. Do robót przerwanych będą mieć zastosowanie zapisy umowne, w szczególności dotyczące gwarancji i rękojmi, kar umownych oraz procedury rozstrzygnięć sporów.
6. Odstąpienie od umowy powinno nastąpić na piśmie pod rygorem nieważności i zawierać uzasadnienie.
7. **Odstąpienie od umowy powinno nastąpić w formie pisemnej pod rygorem nieważności i powinno zawierać uzasadnienie, zaś oświadczenie o odstąpieniu powinno być złożone w terminie 45 dni od dnia uzyskania przez Zamawiającego informacji o zaistnieniu któregośkolwiek ze zdarzeń uzasadniających odstąpienie, nie później niż do 30.11.2026 r.**
8. **Przypadki odstąpienia od umowy określone umownie powyżej nie wykluczają odstąpienia od umowy na mocy przepisów Kodeksu cywilnego.**
9. W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy robót.

§ 17

PRZELEW WIERZYTELNOŚCI

1. Wykonawca nie może bez zgody Zamawiającego udzielić w formie pisemnej pod rygorem nieważności przenieść wierzytelności z niniejszej umowy na osoby trzecie. Zamawiający uprawniony jest do wnoszenia uwag do umów przeniesienia wierzytelności wynikających z niniejszej umowy.
2. Wierzytelności wynikające z Umowy nie mogą być przedmiotem aportu, chyba że na powyższe Zamawiający wyrazi uprzednią zgodę w formie pisemnej pod rygorem nieważności.
3. Umowa przeniesienia wierzytelności powinna zawierać numer rachunku bankowego cesjonariusza. W przypadku, gdy cesjonariuszem będzie Podwykonawca i dalszy Podwykonawca numer rachunku bankowego powinien być zgodny z rachunkiem wskazanym w umowie o podwykonawstwo i dalsze podwykonawstwo. Zmiana rachunku bankowego cesjonariusza powinna następować aneksem do umowy cesji.

§ 18

ZMIANY UMOWY

1. Zmiana postanowień zawartej Umowy może nastąpić za zgodą obu stron wyrażoną na piśmie pod rygorem nieważności z uwzględnieniem zakazu określonego w art. 454 ust. 1 ustawy pzp.
2. Zamawiający przewiduje możliwość zmiany zawartej umowy w stosunku do treści wybranej oferty w zakresie uregulowanym w art. 454-455 p.z.p
3. Zmiana niniejszej umowy jest możliwa:
 - 1) zmiany wynagrodzenia z powodu zmian urzędowo obowiązującej stawki podatku od towarów i usług (VAT);
 - 2) zmiany terminu realizacji zamówienia, w przypadku:
 - a) wystąpienia okoliczności siły wyższej – jako siłę wyższą należy rozumieć zdarzenia niezależne od żadnej ze stron, zewnętrzne, niemożliwe do zapobieżenia, które nastąpiło po dniu wejścia w życie umowy, w szczególności: wojny, akty terroryzmu, klęski żywiołowe, strajki oraz akty władzy i administracji publicznej sytuacje wyjątkowe, stany epidemiczne, stany nadzwyczajne - przy czym przedłużenie terminu realizacji zamówienia nastąpi o liczbę dni, odpowiadającą okresowi występowania okoliczności siły wyższej,
 - b) wystąpienia przeszkód atmosferycznych stanowiących anomalie pogodowe, które uniemożliwiają wykonanie robót w terminie określonym przez Wykonawcę w ofercie, w przypadku gdy wystąpienie tych przeszkód uniemożliwia wykonanie robót w sposób zgodny z dokumentacją projektową i specyfikacjami technicznymi wykonania i odbioru robót oraz jednocześnie ich niewykonanie w zaplanowanym terminie uniemożliwia wykonanie całego przedmiotu zamówienia w terminie lub powoduje konieczność wstrzymania innych robót, co uniemożliwia wykonanie całego przedmiotu zamówienia w terminie. Udowodnienie spoczywa na stronie, która wnioskuje o zmianę terminu wykonania zamówienia Wykonawca wraz z wnioskiem o zmianę terminów określa charakter anomalii pogodowych uniemożliwiających realizację umowy w terminie, okoliczności oraz termin ich zaistnienia oraz uzyskuje podpis

inspektora nadzoru inwestorskiego potwierdzający zaistnienie działania anomalii pogodowej – zmiana terminu nastąpi o czas występowania tych zdarzeń lub okoliczności, a w uzasadnionych przypadkach również o czas niezbędny na usunięcie skutków tych zdarzeń lub okoliczności.

c) wydania zakazu prowadzenia robót lub wstrzymania robót przez organ administracji publicznej o ile żądanie lub wydanie zakazu lub wstrzymania nie nastąpiło z przyczyn, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność - przy czym przedłużenie terminu realizacji zamówienia nastąpi o liczbę dni, odpowiadającą okresowi, na jaki Wykonawcy zakazano prowadzenia robót lub wstrzymano prowadzenie robót,

d) w przypadku, gdy przyczyny zagrożenia dotrzymania terminu zakończenia robót będą wynikały z okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi Zamawiający, w szczególności z powodu nieterminowego przekazania terenu robót lub konieczności zmian w dokumentacji projektowej, umowa zostanie wydłużona o okres wynikający z winy Zamawiającego, w zakresie, w jakim te okoliczności miały lub mogły mieć wpływ na dotrzymanie terminu zakończenia robót,

e) wystąpienia przestojów spowodowanych koniecznością usunięcia uszkodzeń istniejących sieci i urządzeń podziemnych nieoznaczonych w dokumentacji projektowej, wycinki drzew, znalezisk o znaczeniu historycznym lub archeologicznym,

f) gdy wystąpią opóźnienia w dokonaniu określonych czynności lub ich zaniechanie przez właściwe organy administracji, które nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność,

g) gdy wystąpią opóźnienia w wydawaniu decyzji, zezwoleń, uzgodnień, itp., do wydania których właściwe organy są zobowiązane na mocy przepisów prawa, jeżeli opóźnienie przekroczy okres, przewidziany w przepisach prawa, w którym ww. decyzje powinny zostać wydane oraz nie są następstwem okoliczności, za które Wykonawca ponosi odpowiedzialność, -- powyższe okoliczności mogą spowodować wydłużenie terminu o ile będą miały wpływa na termin realizacji wykonania umowy, a wydłużenie nastąpi o czas niezbędny do usunięcia przeszkód.

4. Niezależnie od okoliczności wymienionych w ust. 2 i 3 Zamawiający ma prawo dokonywać zmian umowy dotyczących w szczególności:
 - 1) zmian regulacji prawnych obowiązujących w dniu podpisania umowy, a mających wpływ na wykonanie niniejszej umowy.
5. Zmiana niniejszej umowy jest możliwa zarówno na wniosek Wykonawcy oraz ze strony Zamawiającego.
6. Wszystkie postanowienia dotyczące okoliczności wymienionych w ust. 2-4 stanowią katalog zmian, na które Zamawiający może wyrazić zgodę. Nie stanowią jednocześnie zobowiązania do wyrażenia takiej zgody.
7. Zmiana niniejszej umowy jest możliwa jeżeli łączna wartość zmian jest mniejsza niż progi unijne oraz jest niższa niż 15% wartości pierwotnej umowy.
8. Zamawiający przewiduje możliwość zmiany lub rezygnacji z Podwykonawcy/-ów wskazanego/-ych w § 12 ust. 3 umowy na zasadach określonych w § 12 ust. 2.
9. W przypadku gdy nie ma zastosowania § 12 ust. 2 zmiana Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, któremu/-ym powierzono wykonanie części przedmiotu zamówienia, nie stanowi zmiany umowy, ale jest wymagana zgoda Zamawiającego na zmianę Podwykonawcy lub dalszego Podwykonawcy, wyrażona poprzez akceptację Umowy o podwykonawstwo.
10. Zamawiający przewiduje możliwość zmiany osób wymienionych w § 9 ust. 1 na zasadach określonych w § 10 ust. 4.
11. Wszelkie zmiany Umowy są dokonywane przez umocowanych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy w formie pisemnej w drodze aneksu do Umowy, pod rygorem nieważności.
12. W razie wątpliwości, przyjmuje się, że nie stanowią zmiany Umowy następujące zmiany:
 - 1) zaakceptowana przez Zamawiającego zmiana którejkolwiek z osób wymienionych w § 9,
 - 2) danych związanych z obsługą administracyjno-organizacyjną Umowy,
 - 3) danych teleadresowych,
 - 4) danych rejestracyjnych,
 - 5) będące następstwem sukcesji uniwersalnej po jednej ze stron Umowy.

13. Powiadomienie drugiej strony umowy o zmianie adresu następuje w formie pisemnej. W przypadku braku powiadomienia, o którym mowa w zdaniu pierwszym, pisma wysłane na dotychczasowy adres Strony uznaje się za skuteczne doręczone.
14. W razie zaistnienia istotnej zmiany okoliczności powodującej, że wykonanie umowy nie leży w interesie publicznym, czego nie można było przewidzieć w chwili zawarcia umowy, lub dalsze wykonywanie umowy może zagrozić istotnemu interesowi bezpieczeństwa państwa lub bezpieczeństwu publicznemu Zamawiający może odstąpić od umowy w terminie 30 dni od powzięcia wiadomości o tych okolicznościach. W takim przypadku Wykonawca może żądać wyłącznie wynagrodzenia należnego z tytułu wykonania części umowy robót.

§ 19

KLAUZULE WALORYZACYJNE

1. Zamawiający przewiduje możliwość zmiany wysokości wynagrodzenia określonego w § 4 ust 1 Umowy – gdy została ona zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy - w następujących przypadkach:
 - 1) w przypadku zmiany stawki podatku od towarów i usług oraz podatku akcyzowego,
 - 2) wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę albo wysokości minimalnej stawki godzinowej, ustalonych na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę,
 - 3) zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości stawki składki na ubezpieczenia społeczne lub ubezpieczenie zdrowotne,
 - 4) zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych, o których mowa w ustawie z dnia 4 października 2018 r. o pracowniczych planach kapitałowych (Dz. U. 2023 poz. 46) jeśli zmiany określone w ust 1 pkt. 1 – 4 będą miały wpływ na koszty wykonania Umowy przez Wykonawcę.
 - 5) zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia; poziom zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia uprawniający Strony Umowy do żądania zmiany wynagrodzenia ustala się na 15 % w stosunku do poziomu cen tych samych materiałów lub kosztów z dnia składania ofert. Początkowy termin ustalenia zmiany wynagrodzenia ustala się na dzień zaistnienia przesłanki w postaci wzrostu wynagrodzenia ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia o 15 %.
2. W sytuacji wystąpienia okoliczności wskazanych w ust. 1 pkt 1 niniejszego paragrafu Wykonawca jest uprawniony złożyć Zamawiającemu pisemny wniosek o zmianę Umowy w zakresie płatności wynikających z faktur wystawionych po wejściu w życie przepisów zmieniających stawkę podatku od towarów i usług. Wniosek powinien zawierać wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i wskazanie podstaw prawnych zmiany stawki podatku od towarów i usług oraz dokładne wyliczenie kwoty wynagrodzenia należnego Wykonawcy po zmianie Umowy.
3. W sytuacji wystąpienia okoliczności wskazanych w ust. 1 pkt 2 niniejszego paragrafu Wykonawca jest uprawniony złożyć Zamawiającemu pisemny wniosek o zmianę Umowy w zakresie płatności wynikających z faktur wystawionych po wejściu w życie przepisów zmieniających wysokość minimalnego wynagrodzenia za pracę. Wniosek powinien zawierać wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i wskazanie podstaw prawnych oraz dokładne wyliczenie kwoty wynagrodzenia należnego Wykonawcy po zmianie Umowy, w szczególności Wykonawca zobowiązuje się wykazać związek pomiędzy wnioskowaną kwotą podwyższenia wynagrodzenia, a wpływem zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę na kalkulację wynagrodzenia. Wniosek powinien obejmować jedynie dodatkowe koszty realizacji Umowy, które Wykonawca obowiązkowo ponosi w związku z podwyższeniem wysokości płacy minimalnej. Zamawiający oświadcza, iż nie będzie akceptował kosztów wynikających z podwyższenia wynagrodzeń pracownikom Wykonawcy, które nie są konieczne w celu ich dostosowania do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w szczególności koszty podwyższenia wynagrodzenia w kwocie przewyższającej wysokość płacy minimalnej.
4. W sytuacji wystąpienia okoliczności wskazanych w ust. 1 pkt 3 lub 4 niniejszego paragrafu Wykonawca jest uprawniony złożyć Zamawiającemu pisemny wniosek o zmianę Umowy w zakresie płatności wynikających z faktur wystawionych po zmianie zasad podlegania ubezpieczeniom społecznym lub ubezpieczeniu zdrowotnemu lub wysokości składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne bądź zmianie zasad gromadzenia i wysokości wpłat do pracowniczych planów kapitałowych. Wniosek powinien zawierać wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i wskazanie podstaw prawnych oraz dokładne wyliczenie kwoty wynagrodzenia Wykonawcy po zmianie Umowy w szczególności Wykonawca zobowiązuje się wykazać związek pomiędzy wnioskowaną kwotą podwyższenia wynagrodzenia a wpływem zmiany zasad, o

- których mowa w ust.1 pkt 3 lub 4 niniejszego paragrafu na kalkulację wynagrodzenia. Wniosek może obejmować jedynie dodatkowe koszty realizacji Umowy, które Wykonawca obowiązkowo ponosi w związku ze zmianą zasad, o których mowa w ust 1 pkt 3 lub 4 niniejszego paragrafu.
5. W sytuacji wzrostu ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia powyżej 15% Wykonawca jest uprawniony złożyć Zamawiającemu pisemny wniosek o zmianę Umowy w zakresie płatności wynikających z faktur wystawionych po zmianie ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia. Wniosek powinien zawierać wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i wskazanie podstaw prawnych oraz dokładne wyliczenie kwoty wynagrodzenia Wykonawcy po zmianie Umowy.
6. W sytuacji spadku ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia powyżej 15% Zamawiający jest uprawniony złożyć Wykonawcy pisemną informację o zmianę Umowy w zakresie płatności wynikających z faktur wystawionych po zmianie ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia. Informacja powinna zawierać wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i wskazanie podstaw prawnych oraz dokładne wyliczenie kwoty wynagrodzenia Wykonawcy po zmianie Umowy.
7. Wysokość wynagrodzenia Wykonawcy określonego w rozliczeniu częściowym ulegnie waloryzacji o zmianę wskaźnika cen produkcji budowlano-montażowej, ustalanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego i ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym RP „Monitor Polski”. W przypadku gdyby wskaźniki przestały być dostępne, zastosowanie znajdą inne, najbardziej zbliżone, wskaźniki publikowane przez Prezesa GUS.
8. Wniosek o którym mowa w ust. 5 i 6 można złożyć nie wcześniej niż po upływie 10 miesięcy od dnia zawarcia umowy.
9. Zmiana Umowy w zakresie zmiany wynagrodzenia z przyczyn określonych w ust. 1 pkt 1-4 obejmować będzie wyłącznie płatności za prace, których w dniu zmiany odpowiednio stawki podatku VAT, wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę i składki na ubezpieczenia społeczne lub zdrowotne, jeszcze nie wykonano.
10. Strona ubiegająca się o zmianę wynagrodzenia ma obowiązek wykazania wpływu zmian, o których mowa w ust. 1 niniejszego paragrafu na zmianę wynagrodzenia, o którym mowa w § 4 ust. 1 Umowy, pod rygorem odmowy dokonania zmiany Umowy przez Zamawiającego.
11. Maksymalna wartość poszczególnej zmiany wynagrodzenia, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 5 to 5% wynagrodzenia za zakres Przedmiotu umowy niezrealizowany jeszcze przez Wykonawcę i nieodebrany przez Zamawiającego przed dniem złożenia wniosku, a łączna maksymalna wartość wszystkich zmian wynagrodzenia, jaką dopuszcza Zamawiający w efekcie zastosowania postanowień o zasadach wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia to 10% wynagrodzenia o którym mowa w § 4 ust. 1. Waloryzacja o której mowa w ust. 1 pkt. 5 może dotyczyć tylko wynagrodzenia za zakres przedmiotu umowy niezrealizowany jeszcze przez Wykonawcę na dzień złożenia wniosku.
12. Przez maksymalną wartość korekt, o której mowa w ust. 11 należy rozumieć wartość wzrostu lub spadku wynagrodzenia Wykonawcy wynikającą z waloryzacji.
13. Wartość zmiany (WZ) o której mowa w ust. 1 pkt 5 określa się na podstawie wzoru:
$$WZ = (W \times F) / 100$$
, przy czym:
W - wynagrodzenie netto za zakres Przedmiotu Umowy, za zakres Przedmiotu umowy niezrealizowany = jeszcze przez Wykonawcę i nieodebrany przez Zamawiającego przed dniem złożenia wniosku,
F – średnia arytmetyczna czterech następujących po sobie wartości zmiany cen materiałów lub kosztów związanych z realizacją Przedmiotu umowy wynikających z komunikatów Prezesa GUS;
14. Postanowień umownych w zakresie waloryzacji nie stosuje się od chwili osiągnięcia limitu, o którym mowa w ust. 11.
15. Wykonawca, którego wynagrodzenie zostało zmienione zgodnie z ust. 1 pkt 5, zobowiązany jest do zmiany wynagrodzenia przysługującego podwykonawcy, z którym zawarł umowę, w zakresie odpowiadającym zmianom cen materiałów lub kosztów dotyczących zobowiązania podwykonawcy.
16. Wszelkie zmiany umowy są dokonywane przez umocowanych przedstawicieli Zamawiającego i Wykonawcy w formie pisemnej w drodze aneksu umowy, pod rygorem nieważności.
17. Zamawiający nie zamierza zawrzeć umowy ramowej.

§ 20

PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA

1. Wykonawca zobowiązany jest przestrzegać procedur oraz zasad w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy, bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz ochrony przeciwpożarowej przez osoby przebywające na terenie budowy.
2. Do obowiązków Wykonawcy należy w szczególności wykonanie i utrzymanie na własny koszt wszelkich zabezpieczeń i urządzeń niezbędnych w powyższym celu.

§ 21

ZABEZPIECZENIE DRÓG I OBIEKTÓW INŻYNIERSKICH

1. Wykonawca jest zobowiązany zastosować niezbędne możliwe środki celem ochrony dróg i obiektów inżynierskich prowadzących na teren budowy przed uszkodzeniami, które mogą spowodować roboty, transport lub sprzęt Wykonawcy, jego dostawców lub Podwykonawców, w szczególności powinien dostosować się do obowiązujących ograniczeń obciążeń osi pojazdów podczas transportu materiałów i sprzętu na teren budowy i z terenu budowy.
2. Wykonawca jest zobowiązany ponosić koszty nałożonych na niego kar związanych z naruszeniem przez Wykonawcę przepisów dotyczących dopuszczalnych obciążeń osi pojazdów lub koszty naprawy uszkodzonych z jego winy dróg kołowych, szynowych, wodnych lub obiektów inżynierskich.

§ 22

ZABEZPIECZENIE NALEŻYTEGO WYKONANIA UMOWY

1. Zamawiający oświadcza, że Wykonawca przed zawarciem umowy wniósł na jego rzecz Zabezpieczenie należytego wykonania umowy na zasadach określonych w przepisach ustawy Pzp na kwotę równą 5 % ceny ofertowej brutto w kwocie w formie.....
2. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy ma na celu zabezpieczenie i ewentualne zaspokojenie roszczeń Zamawiającego z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania umowy przez Wykonawcę, w tym usunięcia wad, w szczególności roszczeń Zamawiającego wobec Wykonawcy o zapłatę kar umownych.
3. Beneficjentem zabezpieczenia należytego wykonania umowy jest: Gmina Iłowo-Osada ul. Wyzwolenia 5, 13-240 Iłowo-Osada.
4. Koszty zabezpieczenia należytego wykonania umowy ponosi Wykonawca.
5. Wykonawca jest zobowiązany zapewnić, aby zabezpieczenie należytego wykonania umowy zachowało moc wiążącą w okresie wykonywania umowy oraz w okresie rękojmi za wady fizyczne. Wykonawca jest zobowiązany do niezwłocznego informowania Zamawiającego o faktycznych lub prawnych okolicznościach, które mają lub mogą mieć wpływ na moc wiążącą zabezpieczenia należytego wykonania umowy oraz na możliwość i zakres wykonywania przez Zamawiającego praw wynikających z zabezpieczenia.
6. Kwota w **wysokości** **zł** (słownie:.....) stanowiąca 70 % zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zostanie zwrócona w terminie 30 dni od dnia odbioru końcowego robót.
7. Kwota pozostawiona na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi za wady fizyczne, wynosząca 30% wartości zabezpieczenia należytego wykonania umowy, tj..... **zł** (słownie:.....), zostanie zwrócona nie później niż w 15 dniu po upływie tego okresu.
8. W trakcie realizacji umowy Wykonawca może dokonać zmiany formy zabezpieczenia należytego wykonania umowy na jedną lub kilka form, o których mowa w przepisach Pzp, pod warunkiem, że zmiana formy zabezpieczenia zostanie dokonana z zachowaniem ciągłości zabezpieczenia i bez zmniejszenia jego wysokości.
9. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy pozostaje w dyspozycji Zamawiającego i zachowuje swoją ważność na czas określony w umowie.
10. Jeżeli nie zajdzie powód do realizacji zabezpieczenia w całości lub w części, podlega ono zwrotowi Wykonawcy odpowiednio w całości lub w części w terminach, o których mowa w ust. 6. i ust. 7. zabezpieczenie należytego wykonania umowy wniesione w pieniądzu zostanie zwrócone wraz z odsetkami wynikającymi z umowy rachunku bankowego Zamawiającego, na którym było ono przechowywane, pomniejszone o koszty prowadzenia rachunku oraz prowizji bankowej za przelew pieniędzy na rachunek Wykonawcy.

11. Zamawiający może dochodzić zaspokojenia z zabezpieczenia należytego wykonania umowy, jeżeli jakakolwiek kwota należna Zamawiającemu od Wykonawcy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem umowy nie zostanie zapłacona w terminie 14 dni od dnia otrzymania przez Wykonawcę pisemnego wezwania do zapłaty.

12. Jeżeli okres ważności zabezpieczenia należytego wykonania umowy jest krótszy niż wymagany okres jego ważności, Wykonawca jest zobowiązany ustanowić nowe Zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie później niż na 7 dni przed wygaśnięciem ważności dotychczasowego zabezpieczenia.

13. Jeżeli Wykonawca w terminie określonym w ust. 12 nie przedłoży Zamawiającemu nowego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, Zamawiający będzie uprawniony do zrealizowania dotychczasowego zabezpieczenia w trybie wypłaty całej kwoty, na jaką w dacie wystąpienia z roszczeniem opiewać będzie dotychczasowe zabezpieczenie.

§ 23

KLAUZULA SALWATORYJNA

1. Strony oświadczają iż w przypadku, gdy którekolwiek z postanowień niniejszej Umowy, z mocy prawa lub ostatecznego albo prawomocnego orzeczenia jakiegokolwiek organu administracji publicznej lub sądu, zostaną uznane za nieważne lub nieskuteczne, pozostałe postanowienia niniejszej umowy zachowują pełną moc i skuteczność.
2. Postanowienia niniejszej Umowy nieważne lub nieskuteczne, zgodnie z ust 1 zostaną zastąpione na mocy niniejszej umowy, postanowieniami ważnymi w świetle prawa i w pełni skutecznymi, które wywołają skutki prawne zapewniające możliwie zbliżone do pierwotnych korzyści gospodarczych dla każdej ze Stron.

§ 24

PROCEDURY ROZSTRZYgniĘĆ SPORÓW

1. Strony umowy zobowiązują się do współpracy przy realizacji jej postanowień.
2. Strony niniejszej umowy zobowiązują się do poddania ewentualnych sporów o roszczenia cywilnoprawne w sprawach, w których zawarcie ugody jest dopuszczalne, mediacjom lub innemu polubownemu rozwiązaniu sporu przed Sądem Polubownym przy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, wybranym mediatorem albo osobą prowadzącą polubowne rozwiązanie sporu.
3. Ewentualne spory na tle realizacji niniejszej umowy strony będą rozwiązywać w drodze porozumienia.
4. W przypadku nieosiągnięcia porozumienia wszelkie spory podlegają rozstrzygnięciom sądu powszechnego, właściwego miejscowo dla siedziby Zamawiającego.

§ 25

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. W sprawach nieuregulowanych postanowieniami niniejszej umowy mają zastosowanie przepisy ustaw: Prawo zamówień publicznych, Prawo budowlane oraz Kodeks cywilny.
2. Integralnymi składnikami niniejszej umowy są następujące dokumenty:
 - 1) Dokumentacja Projektowa wraz z uzgodnieniami,
 - 2) Specyfikacje Techniczne Wykonania i Odbioru Robót Budowlanych,
 - 3) Oferta Wykonawcy z dnia roku wraz z załącznikami,
 - 4) Specyfikacja Warunków Zamówienia wraz z jej zmianami, pytaniami i wyjaśnieniami.
3. Umowę sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach, jeden dla Wykonawcy i dwa dla Zamawiającego.

ZAMAWIAJĄCY

WYKONAWCA

KLAUZULA INFORMACYJNA O PRZETWARZANIU DANYCH OSOBOWYCH W ZWIĄZKU Z REALIZACJĄ UMOWY

Zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (zwanym dalej RODO) informujemy, że:

1. Administratorem danych osobowych, powierzonych i przetwarzanych w związku z realizacją umowy jest Gmina Iłowo-Osada, ul. Wyzwolenia 5, 13-240 Iłowo-Osada,
2. Administrator powołał Inspektora Ochrony Danych – jest *Michał Cupiał*, z którym kontakt jest możliwy pod adresem email: info@edpo.pl.
3. Dane osobowe będą przetwarzane w celu wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy na podstawie art. 6 ust. 1 lit. b RODO.
4. Dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celów przetwarzania oraz wymagany do archiwizacji danej kategorii dokumentów, zgodny z Rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych.
5. Udostępnione dane osobowe nie będą podlegały dalszemu udostępnieniu nieuprawnionym podmiotom trzecim. Odbiorcami danych będą tylko instytucje upoważnione z mocy prawa oraz podmioty świadczące usługi na zlecenie Administratora danych, którym powierzono przetwarzanie danych osobowych na podstawie odrębnej umowy powierzenia danych osobowych lub innego instrumentu prawnego zgodnego z powszechnie obowiązującymi przepisami w zakresie ochrony danych osobowych.
6. Administrator informuje o przysługującym prawie dostępu do danych osobowych dotyczących osoby, której dane dotyczą oraz ich sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania.
7. Administrator informuje o prawie do wniesienia skargi do organu nadzorczego - Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, w przypadku kiedy przetwarzanie danych osobowych narusza przepisy o ochronie danych osobowych
8. Podanie danych osobowych jest dobrowolne, lecz niezbędne do realizacji umowy.